

А. Закінчи думку, вживаючи подані слова:

1. Птаха пізнаєш за пір'ям, а людину за _____
2. Слово до _____ складається мова.
3. Не перо пише, а _____.
4. Слово старше від _____.
5. Хто мовчить, той двох _____.
6. Від солодких слів буває _____.
7. Слово - не горобець: випустиш - не _____.
8. Не говори, що знаєш а знай, що _____
9. Краще мудре мовчання, ніж дурне _____.
10. Де багато слів, там мало _____.

грошей, навчить, гірко, впіймаєш, слова, говориш, повчання, справ, знаннями, розум.

Б. Впиши, у квадрати, слова з трьох літер так, щоб утворилися слова із уже вписаними літерами:

(а)

□ □ □

А	Л	О	Г
Е	Д	Р	А
О	Р	Г	А
О	Л	И	К

(в)

□ □ □

І	Н	І	С	Т
В	А	Р	И	К
О	В	И	Н	А
А	Р	Е	Ш	Т

(б)

□ □ □

Д
М
Ч
Ф

ВІДПОВІДІ

А. 1. знаннями 2. слова 3. розум 4. грошей 5. навчить	6. гірка 7. впіймаєш 8. говориш 9. повчання 10. справ	Б. а. КАТ б. ГРА в. ВУК

короткі смішні розповіді

Чи тобі часом здається, що ти набагато краще розумієш українську мову ніж ти вмієш нею говорити, тобто, тобі легше слухати ніж говорити?

В багатьох людей це так. Це означає, що твій “пасивний” запас слів (*vocabulary*) більший ніж твій “активний” запас слів і ти не маєш досить вправи в уживанню нещоденних слів.

Щоб “активізувати” твоє пасивне знання мови потрібно розмовляти. В розмові ти навчишся вживати слова на різні теми.

Якщо це звучить трохи складно — не журися! Просто заграй цю гру якнайчастіше — на сходах або де-небудь. А через деякий час ти будеш почувати себе більш самопевним/ою.

як грати

- Провідник гри складає списки 4-7 різних слів чи фраз, які не пасують разом і дає по одному списку кожному членові гри (приклади внизу).
- Кожний грач має придумати коротке оповідання, вживаючи всі слова на своєму списку.

- Гра цікавіша, коли час обмежений, напр. дві хвилини кожному грачеві.
- Після того як всі закінчили свою розповідь, відбувається голосування: вибирають найсмішніше, найоригінальніше і т. п. оповідання.

Приклад 1

Список слів:

1. махати рукою
2. заборонено
3. бути в шоці (сленг)
4. стоматолог (зубний лікар)
5. патріотичні слова

Оповідання — “Давно давно, в одному князівстві було, чомусь, заборонено махати рукою. Це створило багато проблем тим, які приїжджали з інших князівств — вони часто були в шоці коли їх арештували за махання рукою. Одного разу, прийшов стоматолог полікувати зуби у князя. Зайшов у центр міста і почав промовляти патріотичні слова та махати рукою. Його відразу заарештували та кинули в тюрму. Бідний князь, який вже не міг говорити через біль у роті, дав знак, що закон треба змінити і, згодом, звільнив стоматолога і запросив його до себе.”

Приклад 2

Список слів:

1. хропіти
2. вибачатися
3. пацан (сленг, *хлопець*)
4. митниця
5. вішати комусь лапшу на вуха (сленг, *набрехати комусь*)
6. обізнаний

Оповідання — “Я колись знала такого дуже дивного пацана, який постійно засипляв на уроках у школі, починав хропіти і тоді мусів вибачатися за свою погану поведінку. Одного разу він прийшов до школи і почав всім вішати лапшу на вуха про те, як йому вдалося обдурити митника на кордоні. Ніхто не вірив, що він був такий обізнаний у справах на митниці, і в той момент всі перестали на нього звертати увагу.”

**Це дійсно не легко, особливо з обмеженим часом. Може у вас вийде краще ніж у мене!
Ось ще приклади списків:**

1. менінгіт
2. тусуватися (сленг, *to hang out*)
3. корова
4. весілля
5. орієнтуватися
6. зрівноважена

1. мета
2. зачарувати
3. розчарувати
4. крутий (сленг, *cool*)
5. сумлінний
6. охолодження

1. директор
2. місячний
3. прогулював (сленг, *опускав*)
4. співати
5. ощадний
6. за дверима

Прислів'я і приказки

Люди по світі – поводяться дуже подібно. Один з доказів є те, що в різних мовах є такі самі або дуже подібні прислів'я чи приказки. Вони висловлюють таку саму філософію життя чи життєву "мудрість" але вживають інші метафори чи порівняння. Не потрібно перекладати приказки дослівно з одної мови на другу. Замість того, знайдіть відповідну приказку. Подаємо такі паралельні прислів'я і приказки в англійській і українській мовах.

Little strokes fell great oaks	Крапля камінь точить
Birds of a feather flock together	Свій свояка бачить здалека
Charity begins at home	Своя сорочка ближча до тіла
Catch the bear before you sell his skin	Не кажи гоп поки не перескочиш
Don't carry coals to Newcastle	Не вози дрова до лісу
Curiosity killed the cat	Не сунь носа до чужого проса
When in Rome, do as the Romans do	З вовками жити, по вовчому вити
East or West, home is best	У гостях добре, а вдома ще краще
God helps those who help themselves	На Бога складайся, а розуму тримайся
Let sleeping dogs lie	Не буде лиха, доки тихо
Look before you leap	Сім раз відмірай, один раз вріж
No bees, no honey; no work, no money	Хочеш їсти колачі, не сиди на печі
Out of the frying pan and into the fire	З дощу та під ринву
Scratch my back and I'll scratch yours	Рука руку мие
Still waters run deep	Тиха вода греблі рве
There is no use crying over spilt milk	Що з воза впало, те пропало
Two wrongs don't make a right	Злом зла не виправиш
A bad shift is better than none	Нехай гірше, аби інше
Trim your sails to the wind	Тримай ніс за вітром
Four eyes see more than two	Одна голова добре, а дві ще краще
As a man sows, so let him reap	Що посієш, те й пожнеш
As the day grows longer, the storms are stronger	Чим далі в ліс, тим більше дров
Save your breath to cool your porridge	Не кидай слів на вітер
Life is not a bed of roses	Життя прожити, не поле перейти
You can lead a horse to water but you can't make him drink	На милування нема силування

Заняття на сходинах

(для англомовних країн)

- Перепишіть прислів'я і приказки в англійській мові на карточки. Розложите на столі. Дайте на стіл список із прислів'ями і приказками в українській мові. По черзі, кожний член гуртка бере карточку зі стола і вибирає український варіант із списка.

(для не-англомовних країн)

- Зробіть те саме, тільки розложите на столі карточки в українській мові, а члени гуртка мають вибрати англійський варіант.

(для всіх країн)

- Перепишіть прислів'я і приказки в обох мовах, кожну на окремій картці. Розложите всі карточки на столі. Члени гуртка стараються спарувати англійський і український варіант.

Збагатіть свою мову!

Гра I. З'єднайте вислів і його значення

1. як оселедців у бочці	(а) мовчати
2. під самим носом	(б) дуже давно
3. ні пари з вуст	(в) тісно
4. за царя Гороха	(г) близько
5. від горшка два вершка	(ґ) багато
6. кований на всі 4 копита	(д) малий
7. як зірок на небі	(е) досвідчений
8. догори ногами	(є) покарати
9. і слід пропав	(ж) зникло
10. накрутити вуха	(з) протилежно

Гра II. З'єднайте вислів і його значення

1. показувати зуби	(а) оминати кару
2. тримати язик за зубами	(б) сміятися
3. простягти ноги	(в) тікати
4. світ за очі	(г) вмерти
5. вийти сухим із води	(ґ) міцно спати
6. брати ноги в руки	(д) дуже дорогий
7. не по кишені	(е) зазнати біди
8. давати хропака	(є) берегти секрет
9. випити гірку чашу	(ж) не відомо куди
10. робити з мухи слона	(з) перебільшувати

В книжці **МОВНІ СКАРБИ** знайдете вислови, які збагатять вашу мову. Книжку видало у Києві видавництво **Либець**. Пошукайте її в установах які продають книжки з України у вашому місті.

І. 1 (в), 2 (г), 3 (а), 4 (б), 5 (г), 6 (е), 7 (г), 8 (з), 9 (ж), 10 (є)
 ІІ. 1 (б), 2 (е), 3 (г), 4 (ж), 5 (а), 6 (в), 7 (д), 8 (г), 9 (е), 10 (з)

Відповідь: